

Силабус курсу
ВОДНІ ОБ'ЄКТИ І РЕСУРСИ УКРАЇНИ

Освітній ступінь – перший (бакалаврський)

Галузь знань: 10 Природничі науки

Спеціальність: 103 Науки про Землю

Освітньо-професійна програма «Гідрологія»

Кількість кредитів – 4

Рік підготовки, семестр – 2 рік, 3 семестр

Компонент освітньої програми: вибірковий

Дні занять: середа, 10.35 – 11.55, ауд.

Консультації: середа 14.20-15.40, ауд.

Мова викладання: українська

Керівник курсу

к.геог.н., доц. **Стецько Надія Петрівна**

Контактна інформація stetzko@gmail.com; 0352-42-61-54

Опис дисципліни

Курс «**Водні об'єкти і ресурси України**» спрямований на вивчення ландшафтів складних, просторових та динамічних компонентів навколишнього середовища їх взаємодію, взаємозв'язок з соціальною і техногенною сферами; питань збереження природних ландшафтів, акваландшафтів як ціннісних територіальних і біологічних одиниць, сталого розвитку життя на планеті Земля. Вивчення дисципліни сприяє формування у студентів необхідного обсягу знань у галузі природничих наукових досліджень, закономірностей та взаємозв'язків між структурними елементами природно-територіально комплексу та умовами його розвитку, раціонального використання і охорони ПТК.

Зміст навчальної дисципліни «Водні об'єкти і ресурси України» сформований на основі відповідних положень щодо фахівців у сфері гідрології, здобувачів вищої освіти на першому (освітньо-науковому) рівнях вищої освіти з метою здобуття ступеня вищої освіти бакалавра а також профілю освітньо-професійної програми.

Навчальний контент

	Тема	Результати навчання
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.	
1	ТЕМА 1. СТРУКТУРА ВОДНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ	Знати розподіл водних об'єктів і ресурсів на території України, види водних об'єктів їх гідрологічний потенціал.
2	ТЕМА 2. РІЧКИ УКРАЇНИ	Знати річкові басейни на території України, гідрологічні характеристики річок України та їх господарське використання.

3	ТЕМА 3. ОЗЕРА І ЛИМАНИ УКРАЇНИ	Знати географію поширення озер і лиманів в Україні їх морфометричні характеристики; екологічні проблеми озер і лиманів.
4	ТЕМА 4. ВОДОБОЛОТНІ УГІДДЯ, БОЛОТА УКРАЇНИ	Знати поширення боліт, водоболотяних угідь, перезволожених земель в Україні, меліоративно-болотний фонд і меліоровані землі України; особливості заболоченості і заторфованості території України.
5	ТЕМА 5. ВОДОСХОВИЩА, СТАВКИ, КАНАЛИ УКРАЇНИ	Знати структуру і будову водосховищ, ставків, каналів України. географію поширення водосховищ, ставків, каналів у басейнах малих і середніх річок України.
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2		
6	ТЕМА 6. ВОДНІ РЕСУРСИ УКРАЇНИ, ЇХНЄ ВИКОРИСТАННЯ Й ОХОРОНА	Знати про водні ресурси і водний баланс України, особливості їх використання за призначенням, розуміти як здійснюється управління водними ресурсами..
7	ТЕМА 7. РЕСУРСИ РІЧКОВОГО СТОКУ	Знати ресурси основних річкових басейнів України, їх оцінку, річковий сік; водний баланс річкових басейнів України, гідрогеологічні райони України; екологічну оцінку якості поверхневих вод.
8	ТЕМА 8. ПІДЗЕМНІ ВОДИ УКРАЇНИ	Знати запаси підземних вод на території України, генетичні типи підземних вод України; гідрогеологічне районування території України, ресурси підземних вод України; сучасне використання підземних вод (по областях) України.
9	ТЕМА 9. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ВОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ	Знати водогосподарський комплекс України його територіальну і галузеву структуру; програми збереження та відтворення водних ресурсів України.
	ТЕМА 10. ВОДНЕ ГОСПОДАРСТВО В СИСТЕМІ НАРОДНОГОСПОДАРСЬКОГО КОМПЛЕКСУ	Знати основні галузі водогосподарського комплексу; проблеми охорони, збереження, відтворення водних ресурсів, перспективи раціонального використання водних ресурсів у народногосподарському комплексі.

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 03	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
ЗК 04	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ФК 017	Здатність до всебічного аналізу складу і будови геосфер.
ФК 20	Здатність самостійно досліджувати природні матеріали (у відповідності до спеціалізації) в польових і лабораторних умовах, описувати, аналізувати, документувати і звітувати про результати.
ФК 22	Здатність ідентифікувати та класифікувати відомі і реєструвати нові об'єкти у геосферах, їх властивості та притаманні їм процеси
ПРН 07	Застосовувати моделі, методи і дані фізики, хімії, біології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні природних процесів формування і розвитку геосфер.
ПРН 13	Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення
ПРН 15	Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних.

Літературні джерела

1. Водне господарство України: підручник. За ред. А. Я. Яцика, В. М. Хорева. К.: Генеза, 2000. 456 с.
2. Водні ресурси у вимірах природного багатства України [М. А. Хвесик та ін.; за заг. ред. М. А. Хвесика]; НАН України, Держ. установа «Ін-т економіки природокористування та сталого розвитку НАН України». Київ: Ін-т економіки природокористування та сталого розвитку, 2016. 108 с.
3. Водні ресурси: використання, охорона, відтворення управління: підручник для студ. Вищих навч. закладів А. В. Яцик, Ю. М. Грищенко, Л. А. Волкова, І. А. Пашенюк; А. В. Яцик (ред.). К.: Генеза, 2007. 360с.
4. Вишневський В.І. Річки і водойми України. Стан і використання: монографія. К.: Віпол. 2000.376 с.
5. Каталог річок України (укр.) сост.: Г. І. Швець, Н. І. Дрозд, С. П. Левченко; ред.: В. І. Мокляк. К.: Вид-во АН УРСР, 1957. 192 с.
6. Кукурудза, С. І., Перхач, О. Р. Використання та охорона водних ресурсів Use and protection of water resources: навч. посіб. Львів: Видавнич. Центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2009. 304 с.
7. Клименко В.Г. Гідрологія України: навч. посіб. для студ. географів. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2010. 124 с.
8. Радовенчик В.М., Іваненко О.І., Гомеля М.Д. Основи загальної гідрології та гідрометрії: навч. посіб. 2004. 152 с.
9. Хвесик, М. А., Головинський, І. Л., Яроцька, О. В. Продуктивність водоресурсних джерел України: теорія і практика НАН України. К., 2007. с.480с.
10. Швєбс, Г. І., Ігошин, М. І. Каталог річок і водойм України: Навч.-довідковий посіб. Одес. нац. ун-т ім. І. М. Мечникова; за ред. Є. Д. Гопченка. Одеса: Астропринт. 2003. 392 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття. Забороняється добровільна передача інформації між студентами під час екзамену чи модульних робіт.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-7) усне опитування, тести, завдання	60
Модуль 2 (теми 8-12) усне опитування, тести, завдання	40

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій)
- 2) Тематика та зміст практичних робіт
- 3) Завдання для підсумкового контролю (залікові питання)
- 4) Електронне навчання в системі MODLE